

(NU)

La timp sau înainte de vreme

Era prima zi de școală după o vacanță de vară lungă. Întârziasem deja zece minute pentru că, pe drum, a fost nevoie să umflu roțile de la bicicletă. Toți elevii și profesorii se adunaseră, ca de obicei, în curtea mare a școlii pentru rugăciunea de dimineață. Peste tot în jur oamenii vorbeau în șoaptă. Curioasă, m-am aşezat în liniște la capătul coloanei pentru clasa a opta.

Abia atunci am aflat motivul șușotelilor necontenite.

Directorul stătea în picioare, în față, lângă podium, și suspina, în timp ce elevii vorbeau între ei în șoaptă.

Am bătut-o ușor pe spate pe colega și prietena mea Minoo pentru a-i atrage atenția și am întrebat-o ce se petrece. Mi-a spus cu un glas înăbușit că fiul de opt-sprezece ani al directorului fusese ucis în vacanță de un șofer băut, iar directorul, în timp ce povestea acest incident, nu se mai putuse abține și începuse să plângă.

Eram uimiți cu toții că directorul putea să plângă în fața tuturor, deși era atât de educat și, dincolo de toate, era bărbat! Am continuat să îl privim o vreme.

Deodată, mi-am dat seama că și eu aveam ochii plini de lacrimi. M-am prefăcut că-mi suflu nasul și mi-am șters lacrimile cu o batistă. Nu s-au făcut ore în acea zi, aşa că după zece sau cincisprezece minute ni s-a spus să mergem acasă. Unii dintre colegii mei au hotărât să meargă în parc sau la vreun targ din apropiere, dar eu n-am avut chef să mă duc. Mi-am luat bicicleta și m-am dus direct acasă.

Bunicul s-a mirat că m-am întors aşa devreme de la școală. La ora aceea nu mai era nimeni acasă în afară de el. Mama se duse la liceu, unde preda muzică, iar tata plecase la biroul lui de la Guvern. Doamna care făcea curat și spălatoreasa veneau abia la prânz. Numai Baba era acasă și citea dintr-o carte groasă.

Ah, da, nu v-am spus că bunicul locuia cu noi și că îi spuneam Baba. Barbă lungă și albă, păr lung și alb și haine albe ca laptele – exact ca Tagore*! Pe bunica o văzusem doar în fotografie uriașă de pe perete, însă tata spunea că Dadi-ji era tot atât de impresionantă ca Baba.

Când i-am zis lui Baba de ce mă întorsesem aşa devreme de la școală, i-au dat și lui lacrimile, aproape că a început să plângă. Mi s-a făcut foarte frică.

— Baba, de ce plângi? Ești om mare, de ce mai plângi? l-am întrebat.

— Nu-i nimic, Bachari** a mea, nu-i nimic. Așa e cu moartea asta prematură. Nu poți să nu plângi, spuse Baba, ștergându-și lacrimile din barba lui albă și frumoasă.

— Moarte prematură? Cum adică, Baba? l-am întrebat eu.

— Cea care vine pe neașteptate. Moartea la o vîrstă fragedă e foarte dureroasă. Moartea e bună dacă vine la timpul ei.

— Moartea, bună? Cum adică? Nu pricep, Baba!

— Vezi și tu, Bachari, cât de groaznic e că, din cauza unui șofer irresponsabil care s-a urcat băut la volan, o viață Tânără și încă înfloritoare s-a dus dintr-o dată! Sau moartea lui Taiya al tău, după numai câteva săptămâni de pneumonie! Sau a unuia dintre Chacha ai tăi, care s-a sinucis cu otravă!

---

*Rabindranath Tagore (1861-1941) a fost un remarcabil poet, romancier, dramaturg, muzician și pictor indian, cunoscut în Occident mai ales pentru caracterul spiritual al operelor sale literare. Susținător devotat al luptei pentru independență, Tagore a militat împotriva ocupației britanice din India din perioada 1858-1947 (*n. trad.*).

** „Bachari“/, „Betii“/, „Bitia“ sunt formule afectuoase în punjabi și hindi, folosite de părinți sau de cei mai în vîrstă pentru fetițe. „Bachara“/, „Beta“ sunt echivalentele lor pentru băieți.

Alte relații obișnuite sunt: „Taiya“: fratele mai mare al tatălui; „Chacha“: fratele mai mic al tatălui; „Mama“: fratele mamei; „Dada“/, „Dadi“: tatăl/mama tatălui; „Nana“/, „Nani“: tatăl/mama mamei. „Ji“: sufix folosit adesea în semn de respect.

— Când eram mică, mama mi-a spus că băiatul cel mare al lui Mama-ji s-a încercat, mi-am amintit eu de o întâmplare pe care mama mi-o povestise cu ceva timp în urmă.

— Așa e, un Tânăr strălucit și radios de șaisprezece ani, Hannibal, a fost la piscină să înoate și, pe neașteptate, a făcut un infarct în fața tuturor, spuse Baba.

Am rămas privindu-l pe Baba în tăcere, iar acesta a continuat:

— Toate acestea sunt morți premature. E OK să se ducă un om bătrân ca mine, care și-a trăit traiul, dar nu și cei tineri, spuse Baba și ochii lui începură să lăcrimeze din nou.

Am înțeles numai o parte din ce spunea Baba. Nu-mi mai doream să-l întreb nimic, însă am deschis gura fără să vreau:

— Să mori după ce îmbătrânești e obligatoriu?

— Da, este. E legea firii, Bachari!

— Legea firii? Cum adică?

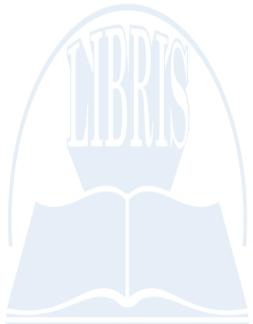
Baba zâmbi printre lacrimi:

— Acum pui întrebările astea ca un om de știință. Nu știu decât că acela care se naște va și crește, va și îmbătrâni și va ajunge și la un final. Toate scripturile o spun, Grantha, Vedele, Puranele. Regii, sfinții, bogații și săracii, toți trebuie să moară. Dacă asta se întâmplă la timpul ei, dacă moartea vine după desăvârșirea vieții, atunci e OK, altfel, e prea dureros.

— Orice-ar spune scripturile, tot nu pricep de ce e obligatoriu să vină bătrânețea și apoi moartea, de ce? am insistat eu.

— Ei bine, nu am răspunsuri decât din scripturi. Nu știu mai mult. Ar trebui să-l întrebi pe Chacha când mai vine din Danemarca. El studiază și predă științe. Acestui bătrân de modă veche mai bine i-ai aduce un pahar cu apă rece, spuse Baba și am dat fuga la bucătărie să torn niște apă.

(DOI)

Casetă video

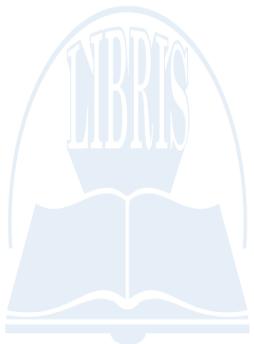
Câteva zile nu m-am putut gândi decât la ce spusesese Baba despre îmbătrânire și moarte. Începusem să mă uit atent la toată lumea și să calculez în minte vârsta fiecărui. În timp ce mă uitam la oamenii bătrâni care își făceau plimbarea obișnuită prin parc, aş fi vrut să ştiu câte zile, luni sau ani mai au de trăit. Și la școală încercam să ghicesc vârsta elevilor din diferite clase.

Copiii din clasa I sau a II-a erau ușor de recunoscut, însă între cei din clasele a IV-a, a V-a și a VI-a era greu să vezi diferența. În privința fetelor era ușor să-ți dai seama dacă erau în clasa a VII-a sau a IX-a, însă nu și în privința băieților. Și când venea vorba de profesoare puteam spune care era măritată și care nu, însă la profesori era imposibil să ghicești în același fel!

Acasă, obișnuiam să ghicesc vârsta fiecărui musafir. Mă uitam atent la culoarea părului, la numărul de riduri de pe chip, la grosimea ochelarilor și aşa mai departe. Mi-aș fi dorit să pun o grămadă de întrebări, cum ar fi de ce oamenii de vîrste diferite arată diferit sau de ce oamenii de aceeași vîrstă nu arată întotdeauna la fel.

La școală, dacă încercam numai să le întreb pe prietenele mele de ce îmbătrânesc și mor oamenii, ele mă luau peste picior și mă necăjeau spunând că fac pe adultul! Eram foarte supărată și de aceea nu am încercat să discut despre asta nici cu profesorii.

Acasă, pe mama și pe tata, la fel, nu-i interesa decât dacă „Ți-ai făcut temele, Akshoo?” sau „Akshoo, trebuie să pleci la școală” și nimic altceva. Nici la bibliotecă nu am găsit vreo carte care să-mi răspundă la miile de întrebări.

(ZECE)

Spirala vieții

Și Anuresh s-a întors în Danemarca.

Eu am început din nou să mă duc la școală. Și mama și tata s-au întors la serviciu. Aceeași rutină de zi cu zi dintr-o viață normală!

Cu toate astea, ceva era oarecum altfel. Orice aş fi făcut, fie că mă jucam, învățam sau mă uitam la televizor, simteam tot timpul că pierdusem ceva.

Deseori căutam în ghiozdan sau îmi aranjam fără motiv hainele în dulap. Când m-a văzut făcând asta, mama m-a întrebat odată ce făceam și mi s-a făcut rușine.

Nu că n-aș ști că Baba nu mai e. Știu, de asemenea, că Baba s-a transformat acum într-o amintire; și totuși...

Habar n-am ce-i cu sentimentul ăsta bizar!

Au trecut zile, săptămâni, luni întregi.

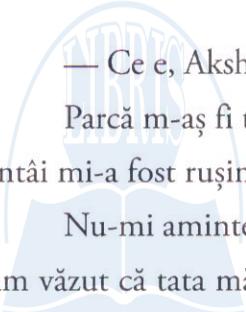
Într-o zi s-a întâmplat ceva ciudat.

Îmi făceam temele și trebuia să explic niște imnuri religioase scrise de sfântul Bhagat Kabir, care erau într-una dintre cărțile noastre despre literatura hindusă. Deodată, mi-a venit în cap o întrebare, am înșfăcat carte, m-am dus aproape alergând în camera de alături și am spus:

— Baba, Baba, zi-mi dacă Bhagat Kabir-ji era hindus sau musulman!

Eram convinsă că Baba știa răspunsul la întrebarea asta, doar cîtea toate aceste texte religioase.

Ca răspuns la întrebare am auzit, în schimb, vocea tatei, care stătea lângă fereastră și cîtea o revistă:

— Ce e, Akshoo? Pe cine întrebi asta?

Parcă m-aș fi trezit dintr-un vis! Când mi-am dat seama de greșeala pe care am făcut-o, mai întâi mi-a fost rușine, iar apoi am început să plâng.

Nu-mi amintesc ce s-a întâmplat pe urmă. Puțin mai târziu, încercând să-mi sterg lacrimile, am văzut că tata mă îmbrățișase cu mâna lui dreaptă, stăteam amândoi pe canapea, iar lacrimile curgeau și din ochii lui.

Nu am mai vorbit niciodată despre asta.

Un alt lucru pe care îl simțeam înăuntrul ființei mele era că, de fiecare dată când aflam de la televizor, din ziare sau de la cineva de moartea cuiva, mă treceau fiorii și inima mi se întrista. Nu mai pătișem niciodată aşa ceva!

Sunt sigură că dacă l-aș fi întrebat pe Baba despre asta, ar fi spus: „Bachari-ji, viața fiecărui om e neprețuită și e dureroș să pierzi orice viață. Fiecare simte pierderea celor dragi; cu toate astea, cel mai bun, cel suprem, cel inimitabil este cel care simte durerea celorlalți ca și cum ar fi a sa.”

Poate tocmai durerea și angoasa apropie oamenii unii de alții!

Oh, Doamne, m-am apucat să mă gândesc la lucrurile astea serioase și aproape că am uitat să vă spun cel mai important fapt care s-a petrecut azi-dimineață!

Azi e ziua mea. De obicei, cu prilejul acesta mergem la un restaurant drăguț, însă de data asta le-am spus chiar eu mamei și tatei că nu vreau să-mi serbez ziua de naștere. Nu pentru că trecuseră doar nouă luni de când a murit Baba; pur și simplu nu aveam chef să merg nicăieri!

Cel mai interesant lucru care s-a petrecut azi-dimineață a fost când tata mi-a dat un pachet învelit într-o hârtie violet foarte arătoasă, dar eu i-am zis:

— Nu, nu, nu vreau cadoul acesta.

— Nu e un cadou. E primul exemplar pe care îl vezi, spuse tata, iar eu eram uluită.

Am deschis cu uimire pachetul și știți ce era în el?

În pachet era o carte minunată, care se numea *Unde s-a dus Baba?*, scrisă de Shashi Chacha.

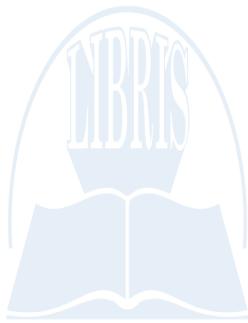
Cum de știa Shashi Chacha toate lucrurile pe care vi le-am povestit doar?

Când scrisese această carte? Când fusese ea publicată? Iar tata mi-a dat azi primul exemplar, de ziua mea!

Mi se pare că azi, după nouă luni, Baba a renăscut. Totuși, un lucru e important: acum, de fiecare dată când încep să-și pună întrebări despre îmbătrânire și moarte, copiii pot să citească această carte.

Am toate răspunsurile direct de la Baba!

Cuprins

<i>Un gând din România pentru lumea poveștilor.....</i>	5
<i>UNU: La timp sau înainte de vreme.....</i>	11
<i>DOI: Casetă video.....</i>	15
<i>TREI: Bebelușii sunt întotdeauna „proaspeți“! .....</i>	19
<i>PATRU: Zvonuri exagerate .....</i>	25
<i>CINCI: Amintirea celor de demult.....</i>	29
<i>ȘASE: Bambus sau ratan? .....</i>	35
<i>ȘAPTE: Calea cea bună.....</i>	47
<i>OPT: Mama pământ.....</i>	61
<i>NOUĂ: De la unu la infinit .....</i>	69
<i>ZECE: Spirala vieții .....</i>	75
<i>A Romanian Regard to the World of Tales.....</i>	79